

SENDİKA OKULU

ANLARININ SAĞLIĞI GÜVENLİK
ENUR ŞİMŞEK KADIN MODÜLÜ
MCİLER EĞİTİMİ EYÜP ERGEN SES
K İŞÇİ SINIFI TARİHİ AZİZ YURAL

SES
Yayınları

Temmuz 2017
Ankara

SENDİKA OKULU

SES Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Adına Sahibi: Gönül Erden | Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Fikret ÇALAĞAN
Yönetim ve Yazışma Adresi : Necatibey Cad. No:82/4 Kızılay/Ankara | Tel: (0312) 232 62 22 pbx | Faks: (0312) 230 21 93
web: www.ses.org.tr | E-mail: ses@ses.org.tr | SES'imiz Dergisi Ücretsiz Ekidir.

Tasarım ve Teknik Hazırlık : Roka Reklam www.rokareklam.net | Basım Adedi: 500 | Baskı: Eflal Matbaası | Basım Tarihi: Temmuz 2017

Yayına Hazırlayanlar

Mehmet Zencir

Fikret Çalağan

İsa Soytekin

Temmuz 2017

Ankara

İçindekiler

Giriş.....	5
SES Sendika Okulu Kuruyor	7
SES Sendika Okul Yapılanması	18
Sağlık Çalışanlarının Sağlığı ve Güvenlik Modülü.....	26
Sağlık Politikaları Modülü.....	33
Kadın Modülü	41
Emek/İşçi Sınıfı Hareketi Modülü	43
Örgütlenme Modülü.....	50
Sendika Okulu Çalışmalarından Kareler.....	65

GİRİŞ

29 Kasım 2014 tarihinde Eğitimciler Eğitimi Programı ile başlayıp Sendika Okuluna dönüşen çalışma 4 Aralık 2016 Sendika Okulu hazırlık toplantısı ile ilk aşaması tamamlanmıştır.

İlk andan itibaren karşılıklı olarak öğrenme ilkesinin yaşama geçirilmesini hedefleyen bu eğitim programında başlarken ortaya konan beklenti, algı ve hedeflerimiz ciddi bir değişim gösterdi. Eğitim komisyonları ve eğitime katılanlar programın olgunlaşmasına büyük katkı sağladılar. Bir yol olarak ifade ettiğimiz bu program başladıktan sonra tüm katılımcılarla hep birlikte kurumsallaştırıldı. Okulu sürekli bir yapı olarak sürdürmek sendika okulu aktivistlerinin ve hepimizin önünde bir görev olarak durmaktadır.

Bu aşamaya gelene kadar eğitimlere çok emek harcadı. Harcanan bu emeklerin yazıya dökülmesi önemliydi. Ayrıca kurumsal bir kazanım ve geleceğe aktarım olsun diye “Eğitim Notları” adı altında yapılan eğitimlerin kitaplaştırılması hedeflendi. İlk olarak Hakan Ataman tarafından “Eğitimcinin El Kitabı”, ikincisi Kurucu Genel Başkanımız Veysi Ülgen tarafından hazırlanan “KESK-SES Tarihi” ve üçüncüsü Prof.Dr Meral Türk editörlüğünde hazırlanan “Sağlık Çalışanlarının Sağlığı” kitabı oldu. Elinizdeki bu dördüncü kitapta, okulun çalışma esasları, yöntem/ilkeleri ve müfredatı paylaşılmıştır.

SES SENDİKA OKULUNU KURUYOR

Sendikamızın 25-26-27 Nisan 2014 yılında gerçekleştirdiği 8. Olağan Genel Kurulunda alınan kararlardan birisi de Eğitimciler Eğitimi Programı oluşturulması ve eğitimlerin başlaması idi.

Bilindiği üzere SES kurulduğundan bu yana birçok eğitim çalışması ve programı yürüttü. Bunlardan biri bileşenlerimizden olan Genel Sağlık-İş'in başlattığı ve SES'le de devam eden PSI (Public Services International / Kamu Hizmetleri Enternasyonu) ile ortak yürütülen eğitim programı idi. İstanbul-Ankara-Çorum-İzmir illerinde katılım ile gerçekleşen eğitim programı 1998 yılına kadar sürdürüldü.

İkinci eğitim programı ise; temsilci ve aktivistlerin katıldığı iki günlük eğitim programlarından oluşmaktaydı. Bu eğitim programı her dönem sürdürülmeye çalışıldı. Bu eğitim aktivitesi 2003 yılından itibaren düzenli bir program çerçevesinde yürütüldü.

Üçüncü program ise yerel eğitim çalışmaları şeklinde yürütülen çalışmalardı. İşyerlerinde veya günü birlik sendikalarımızda yürütülen bu programlar genel merkezin eğitimci ve kaynak desteği ile daha da yaygınlaştırıldı.

Aynı zamanda "her örgütlenme ve etkinlik/eylem eğitimidir" şiarı ile sürekli yürütülen eğitimlerin, sendikaların sağlık politika, örgütlenme ve emekçilere ulaşması için eğitimin şart olduğunu göstermiştir.

Şu ana kadar yürütülen eğitimlerin büyük çoğunluğu ihtiyaçlar üzerine programı yapılan ve dışardan eğitimci desteği ile sür-

dürülen eğitimler olarak ifade edilebilir. Ancak SES'te kurumsal bir eğitim çalışmasının zorunluluğu, ayrıca kendi eğitim kadrosunun yetiştirilmesi gerekliliği, sürekli eğitim ihtiyacı 8.Olagan Genel Kurul'da Eğitimciler Eğitimi Programı kararının alınmasına neden olmuştur. 8.Dönem 1.MTK'da kararlaştırılan dönem programı çerçevesinde hazırlanan Eğitimciler Eğitimi Yönergesi ile program başlatılmıştır. Yönerge ekte olduğu için bu kısma değinmeyeceğiz. Ancak programın hazırlanma sürecini kısaca da olsa anlatmaya çalışacağız.

Genel Kurul'da alınan karar gereği 4 ayda bir gerçekleşen MTK'ların hemen ardından eğitim çalışma grubu oluşturuldu. Bu grup oluşturulurken daha önce destek verenler, sağlık politikaları komisyonu üyeleri, işçi sağlığı ve güvenliği alanında çalışanlar, kadın çalışması yapanlar, güvencesizleştirme karşı çalışma yürütenler, eğitim metodolojisi çalışanlar, farklı alanda başarılı uygulama örnekleri yürütenlere yer verildi. Eğitim ekibinin farklı disiplinlerde olmasına dikkat edildi.

Eğitim Komisyonu/Çalışma Grubunun ilk toplantısı 29 Kasım 2014 tarihinde yapıldı. Ön tartışmalar yürütüldü. Bu toplantıda öncelikle bu güne kadar yürütülen eğitimlere yönelik eleştiriler gözden geçirildi. Sendikal eğitim süreci ile ilgili biriken eleştiriler olarak:

- Bütünlüklü olmaması,
- Hedefin belli olmaması,
- Sürekliliğinin olmaması,
- Akademisyenlere bağımlı olması,
- Sorun merkezli olmaması,
- Didaktik (sunuma dayalı, tek taraflı) olması,
- Biriktiren değil, tüketime dayalı olması,
- Örgütsel kalıcılığının olmaması,
- Sendikal strateji ile ilişkili olmaması,
- Yerel olmaması,

vb. paylaşıldı.

Eğitimde temel perspektif olarak bilinç taşıma yerine ortak olarak üretme esas olarak benimsendi. Bu ilk toplantıda konu başlıkları şu şekilde sıralandı:

- Emek hareketinin tarihi, anlamı
- KESK ve SES in tarihi
- Toplumsal cinsiyet/Kadın mücadele tarihi
- Sağlığın tarihi/Kadın sağlık hareketi/Toplumsal sağlık
- Sosyal hizmetlerin tarihi ve nasıl yaklaşmalıyız?
- Sağlık ve sosyal hizmet alanındaki durum ve gelecek
- Sağlık çalışanların sağlığı /İşçi sağlığı ve güvenliği
- Nasıl bir sendika ve örgütlülüğü
- Yerel ve merkezi çalışmaların ortaklaştırılması
 - a- Kurumsal işleyiş
 - b- Basın çalışmaları/Web
 - c- Eğitim çalışmaları
 - d- Örgütlenme çalışmaları/kampanyaların /propaganda-nın yürütülmesi
 - e- Eylemlerin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi
 - f- Sağlığın toplumsallaştırılması
 - g- Hukuk çalışmaları

Bu toplantıda son olarak nasıl bir eğitim çalışması yapılması gerektiği tartişıldı. Yürütölen tartişma sonrası her konu başlığı ya da sorunun hangi sistematikte ele alınacağını ortaya koyan bir matriks oluşturuldu.

SORUN	KADRO SORUNU	GÜVENCE	SÇS	EYLEM
STRATEJİ	AKTİVİST GRUP	MÜCADELE PROGRAMI	TEHLİKE ODAKLI MÜCADELE TEMELLİ	KENDİNİ TANIMLAMA, AKTARMA, ANLATMA,
YÖNTEM	BİRLİKTE ÖĞRENME	EĞİTİM	BİRLİKTE ÖĞRENME	HARİTALAMA, ARAŞTIRMA VE TALEP YARATMA, HAK YARATMA
SİSTEM	SES		KAVRAM VE DENEYİM BİRİKTİRME	SEMPOZYUM ÇALIŞMA GRUBU DENEYİM AKTARMA
RUH	ORTAKLAŞMA		HEGEMONYA YARATMA	

Eğitim çalışmasında dünya deneyimlerini araştırma, somut araştırmalar yapma, deneyim aktarımı, haritalama, proaktif olma, temas etme ve pozitif yönleri öne çıkarmanın önemli olduğu vurgulandı. Bu vurgularla birlikte çıkartılan matriksinde dikkate alındığı bir eğitim programı hazırlanmasına karar verildi.

17 Ocak 2015 tarihinde yapılan ikinci toplantıda mevcut hazırlıklar gözden geçirilerek eğitim programının netleştirilmesine yoğunlaşıldı. Bu amaçla yönerge çerçevesinde programın yöntemi ve ilkeleri belirlendi. Eğitim programının sendikal mücadele programı ve strateji çerçevesi ile uyumlu olması ve gelişen yeni sendikal dinamikleri gören bir eğitim kadrosunun oluşturulması, birimlerde çalışanların etkinleştirilmesi, özneleştirilmesi ve kurumlaşmayı hedeflemesi gerektiği kararlaştırıldı.

Bu hedeflere göre şekillenen eğitim programının ilkeleri ve yaklaşımları dört temel başlıkta sıralandı;

1. Eğitim programının hazırlığı ve işleyişinde yöntem katılımcı bir tarzda olmalıdır. Bu amaçla göz önünde bulundurulması gerekenler şunlardır:

- a. Birlikte öğrenme esas olmalıdır. Çalışma grubu kolaylaştırıcı rolünü üstlenmelidir. Eğiten-eğitilen ayrımı aşılmalıdır.
 - b. Bilgiye boğan bir tarz izlenmemelidir. Olgular üzerinde eğitim sürecini örgütlemek hem daha kalıcı olacak hem de sağlık ve sosyal hizmet ortamı ile bağı da kurulmuş olacaktır.
 - c. Bilgiye ulaşmak ve ulaşılan bilgiyi kullanmak hedef olmalıdır.
 - d. Deneyimlerden faydalanarak materyaller oluşturulmalıdır. Diğer örgütlerin mücadelede biriktirdiklerinden öğrenmeye önem verilmelidir.
 - e. Sürekli bir ilişki ve iletişim yaşama geçirilmelidir.
 - f. Eğitim disiplini oturtulmalıdır.
 - g. Geri bildirim ve değerlendirme sürekli yapılmalıdır.
 - h. Malzeme (görsel ve yazılı materyaller) üretimi önemlidir.
 - i. Samimi bir ortamın yaratılmasına çalışılmalıdır.
2. “Ataerkillik ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği” ni ortadan kaldırmaya duyarlı bir yaklaşım/dil geliştirilmelidir.
 3. Alana körleşmenin önüne geçilmelidir.
 4. Tüm eğitim programının birbiriyle bağlantısı önemlidir. Bütünlüklü bir yaklaşım önemlidir. Her modülün temel hedefleri diğer modüllere de yedirilmeye çalışılmalıdır.

Bu temel yaklaşımlar üzerinde; temel iki hat olarak “güvencesizlik” ve “sağlık hakkı” belirlendi. Eğitim programı beş temel başlıkta toparlandı. Her bir başlık modül olarak tanımlandı. Bu modüllerin yaşama geçirilmesinde güvencesizlik” ve “sağlık hakkı” temel hatlarının dikkate alınması önerildi. Her modüle katkı

sağlayacak kolaylaştırıcılar belirlendi (Tablo-1). Eğitimciler eğitim programının oluşturulması için bir ekip oluşturuldu. Ekibin belirlenmesinde şu kriterlere dikkat edildi:

- Daha önce eğitim çalışmalarına destek verenler
- Farklı disiplin alanlarında çalışma yürütenler
- Sağlık politikaları komisyonu üyelerin
- İşçi sağlığı ve güvenliği tartışması yürütenler
- Kadın tartışması yürütenler
- Güvencesizleştirmeye karşı çalışma yürütenler
- Eğitim metodolojisi çalışanlar, farklı alanda başarılı uygulama örnekleri ortaya çıkaranlar

Tablo-1: SES Eğitimcilerin Eğitimi Programı Modülleri ve Kolaylaştırıcıları

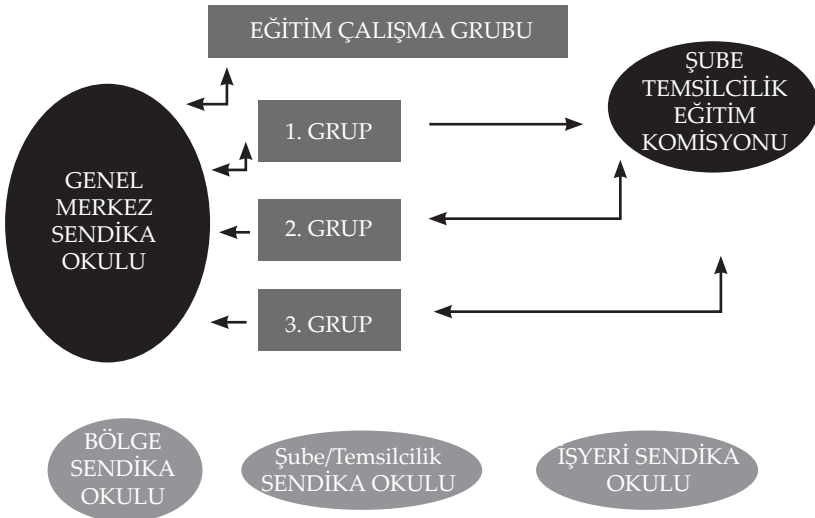
Modüller (Temalar)	Kolaylaştırıcılar
Emek Hareketi Tarihi-KESK-SES	Menderes Tutuş, Veysi Ülgen, Erkan Aydoğdu, Nevra Akdemir, Metin Özuğurlu, Fuat Ercan, Fikret Çalağan, Ahmet Demirel
Sağlık ve Sosyal Hizmet Politikaları	Mehmet Zencir, Ali Çerkezoğlu, Osman Öztürk, Abdullah Karatay, Cahide Sarı, Arzu Türkmen, Selma Okkaoğlu, Sadık Çayan, Sıddık Akın
Örgütlenme	Sıddık Akın, Hakan Ataman, Cahide Sarı, Mevlüt Ülgen, Veysi Ülgen, Ali Çerkezoğlu, Fikret Çalağan
Kadın	Arzu Türkmen, Canan Çalağan, Handan Çağlayan, Nevra Akdemir, Aslı Davas, Cahide Sarı
Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanların Sağlığı ve Güvenliği	Meral Türk, Aslı Davas, Mehmet Zencir, Çoşkun Canıvar

* Yukarıdaki isimlerin bir bölümü toplantılara bizzat katılmıştır. Bir bölümü ise toplantılara katılmadığı halde sorumluluk alacağını ifade etmişlerdir.

Her modül için içerik, hedefleri, işleyişte kullanılacak yöntemler ve kaynakları içeren hazırlık çalışmasının yapılarak bir sonraki toplantıda görüşülmesi kararlaştırıldı. Modüllerin ve modüllerde

sorumluluk alanların belirlenmesi üzerine eğitim programı toplantıları başlatıldı. İlk grubun ilk toplantısı için 28 Şubat -1 Mart 2015 belirlendi. Grup toplantısı öncesi 27 Şubat 2015 tarihinde komisyon hazırlıkları gözden geçirmek için bir araya geldi ve yapılacak ilk eğitim etkinliğinin içeriği netleştirildi. Emek hareketi tarihinin tüm modüllerin içerisinde yer almasına, sağlık ve sosyal hizmet politikaları, örgütlenme ve kadın temel başlıklarının da olabildiğince yapılacak modül ile entegre edilmesi için çaba harcanmasına karar verildi. 27-28 Şubat 2015 tarihinde yapılan eğitimde tüm eğitim programı içerik ve yöntemlerin tanıtımı yapılarak eğitime katılanların görüş ve önerileri alınarak programa son hali verildi. Benzer şekilde yapılan her eğitim sonrası alınan geri bildirimler ile eğitim içerikleri ve yöntem güncellendi.

Eğitimciler eğitimi çalışmalarına katılacak kişileri belirlemek için şu yol izlendi:

İlk eğitim grubunun aldığı karar ile her grup için mücadelede yitirdiğimiz sağlık ve sosyal hizmet emekçisi yoldaşlarımızın adı verildi. SES'in 2014-2017 döneminde planlandığı gibi 3 grup

(devre) eğitimlerini tamamladı. Gruplar kendilerine şu isimleri verdiler:

Birinci grup: Ayşenur Şimşek

İkinci grup: Aziz Yural

Üçüncü grup: Eyüp Ergen

GRUPLARIN SEÇİMLERİ

- Birinci grup seçimi; programa hakim olunmamasından kaynaklı olarak yönetim kurulları tarafından daha çokta yönetim kurulu üyeleri ve temsiliyet üzerinde yapılmıştır. Bu durum isim yazan ile devam ettirenler arasından farkı büyütülmüştür. Ancak devam eden katılımcıların örgütsel deneyimine sahip olması sendika okulu için bir avantaj olmuştur.
- İkinci grup seçimi program çerçevesinde olması gereken yerelde oluşturulan eğitim komisyonları içinde seçilmesi gerekirken bu mümkün olamamıştır. Çünkü çoğunlukla yerel komisyonlar oluşturulamamıştır. Bir kaç il bunun dışında tutabiliriz.(Diyarbakır, İstanbul Anadolu ve İstanbul Aksaray). Bu grup da yönetim kurulların insiyatifiyle seçilmiştir. Ancak seçim yapılırken programı gözeterek bir seçim yapılması programa katılım sürecini olumlu etkilemiştir.
- Üçüncü grup seçimi komisyonların rolü artmıştır. Yine şube/temsilkliklerimizin programa duyarlılığın artması katılımcıların niteliğini ve programı sürdürmesindeki kararlılığını artırmıştır.

Her grup için beş kez biraraya gelinerek modüller tamamlandı. Bu biraraya gelişlerin bir kısmı daha uzun (beş günlük) süren yaz kampı şeklinde gerçekleştirildi. Bu arada üç grupla ortak 5 günlük Yaz kampı (25-30 Eylül 2016) yapıldı. Bu yaz kampı ile eğitimcilerin eğitimi sürecinin kendini Sendika Okuluna dönüş-

türmesinin ilk adımı atıldı. Şirince Nesin Matematik Köyünde yapılan eğitim mekan, zaman ve kolektif eğitim ortamı bir çok olanak yarattı. Daha bütünlüklü yürütülen bir program ve okul inşasına yönelik irade ortaya çıktı. Eğitimciler eğitimi çalışmasının nasıl devam edeceği tartışmaya açılarak sendika okulu fikri olgunlaştırıldı. Yerelerde faaliyetlerin nasıl yürütüleceği, bölge merkezli ortak faaliyetlerin yapılabileceği, yerel eğitim komisyonlarının yaşama geçirilmesi için pilot seçilen şubelerden (İstanbul, Diyarbakır ve Ankara vb.) katılanlarla grup toplantıları yapıldı. Yerel çalışmalar konusunda planlamalar yapıldı.

Eğitimciler Eğitimi ile başlayan SES Sendika Okulu'na evrilen çalışmalara katılım Tablo-2'de özetlenmiştir. Eğitimciler Eğitimi programına başvuran tüm SES aktivistleri listesi Ek-1'de verilmiştir.

Tablo-2: Eğitimciler Eğitimi Programı ve SES Sendika Okulu Katılım Durumu

	Başvuru Toplam (öğrenci)	En az bir eğitime katılan	Eğitimi tamamlayan	Ortak yaz kampına katılan	Sendika Okulu aktivisti
Birinci grup (Ayşenur Şimşek)	54 (..)	48	36	14	25
İkinci grup (Aziz Yural)	49 (6)	40	37	14	25
Üçüncü grup (Eyüp Ergen)	30 (4)	30	25	18	25

Eğitimciler Eğitimi katılımcıları ortak yaz kampı sonrası 4 Aralık 2016 sendika okulunun yapılandırılması toplantısına davet edildi. Bu toplantıya katılım için aşağıdaki koşulları kabul etmeleri beyanı istendi:

- Sendika okuluna devam etme
- Yerel eğitim komisyonu kurma
- Modüllerden birinde aktif görev alma.

Bu zaman aralığında her katılımcı hangi modülde devam edeceğini beyan eden aktivistlerle birlikte modül içerik ve yöntemlerini gözden geçirdiler.

Yaz kampında elde edilen enerji ile okul çalışma esasları, çalışma yöntem/ilkeleri ve müfredatının belirlenmesi hedefli toplantı 4 Aralık 2016 tarihinde Ankara'da aşağıdaki gündemle gerçekleştirildi:

- ✓ **Biz kimiz** (*modül kurulu üyeleri, yeni üye*)
- ✓ **İşleyişimiz**
 - Okul yürütmesi, sorumluları, sekreteryası,
 - Okul ve diğer modüllerle ilişki
 - Toplantı sıklığı, ilkeler
- ✓ **Sorumluluklarımız**
 - Modül, okul, sendika organları
- ✓ **Müfredat çalışmaları ve güncellenmesi**
 - İçerik/öğrenme hedefleri
 - Yöntem
 - Güncel
- ✓ **İç eğitim**
- ✓ **Çalışmalar (merkezi, yerel)**
- ✓ **Materyal hazırlama**
- ✓ **Arşiv**
- ✓ **Destekler**
 - Yayın, bütçe, kırtasiye vb.
 - Danışman desteği
- ✓ **Önümüze koyduğumuz işler**
- ✓ **Yıllık program hazırlama**

Bu gündem şu şekilde gerçekleştirildi:

- ✓ Giriş ve gündemin paylaşılması
- ✓ Modüllerin Atölye Çalışmaları (müfredat güncelleme ve gündemde yer alan başlıkların modüller açısından değerlendirilmesi)
 - Emek Hareki Tarihi
 - Kadın Mücadelesi
 - SÇS
 - Örgütlenme
 - Sağlık Politikaları
 - Sosyal Hizmetler
- ✓ Atölyelerin birleştirilmesi
- ✓ Sendika Okul müfredatının netleştirilmesi
- ✓ Sendika Okulu ve modül sekreteryelerinin belirlenmesi
- ✓ Sendika Okulu yürütmesinin belirlenmesi
- ✓ Dönem planlaması
- ✓ Sendika Okulu yürütmesinin ilk toplantısı

Toplantı sonrası Sendika Okulu'nun çalışma esasları ve müfredatı (her modül için) belirlendi. Atölye çalışmaları ve atölyelerin birleştirilmesi oturumunda gelen görüşler sonrası modüller müfredatlarına son halini verdiler. Kitabın bu bölümünden sonra sendika okulunun tanıtımı ve ilkelerine ve modüllerin son hali verilen müfredatlarına ve önümüzdeki dönemin çalışma programları yer verildi.

SES SENDİKA OKUL YAPILANMASI

SES Sendika Okulu dört organdan oluşmaktadır

1. SES Sendika Okulu Yürütme
2. SES Sendika Okulu Modül Sorumluları ve Sekreteryaya
3. SES Sendika Okulu Modül Üyeleri
4. SES Sendika Okulu Danışmanları

4 aralık 2017 tarihinde SES Genel Merkezinde yapılan toplantı ile bu organlar belirlenmiştir. Okul ve modül sekreteryalari seçim ve oy birliği ile belirlenmiştir. Danışman havuz bu çalışmaya katkı sunan ve sağlık politikaları komisyonunda yer alan arkadaşlardan oluşturulmuştur.

SES SENDİKA OKUL YÜRÜTMESİ*, MODÜL SORUMLULARI VE SEKRETERYA

Okul ve Modül Sorumlu ve Sekreteryaları	Adı Soyadı	Şube
Okul sorumlusu	Fikret Çalağan	SES MYK
Okul sekreteryası	Mahfuz Karaaslan	Diyarbakır
	Özge Göncü	Mersin
Okul Büro Sorumlusu	İsa Soytekin	Ankara
Emek Hareketi Tarihi Modül Sorumluları	Menderes Tutuş	İstanbul
	Fikret Çalağan	Ankara
Emek Hareketi Tarih Modül Sekreteryası	İsa Orhan	Van
	Tamire Tekgöz	Ankara
SÇS Modülü Sorumluları	Çoşkun Canıvar	Ardahan
	Aslı Davas	İzmir
	Meral Türk	İzmir
	Mehmet Zencir	Denizli
SÇS Modülü Sekreteryası	Eylem Kaya Eroğlu	Ankara
	Hasan Deniz	Adıyaman
Kadın Modülü Sorumluları	Canan Çalağan	Ankara
	Arzu Türkmen	İstanbul
Kadın Modülü Sekreteryası	Aynur Ayhan	Kocaeli
Sağlık Politikaları ve Sosyal Hizmet Modülü Sorumlusu	Mehmet Zencir	Denizli
Sağlık Politikaları Modülü Sekreteryası	Feyzullah Adak	Diyarbakır
	Özge Yılmaz	Eskişehir
Sosyal Hizmet Politikaları Sekreteryası	Sinem Durmuş	Öğrenci
Örgütlenme Modülü Sorumluları	M.Sıddık Akın	Ankara
	Hakan Ataman	İstanbul
	Mevlüt ülgen	İzmir
Örgütlenme Modülü Sekreteryası	Murat Dağdelen	İstanbul/ Anadolu
	Fadime Dursun	İstanbul/ Aksaray

* Tablodaki tüm bileşenler Okul Yürütmesini oluşturur.

SES SENDİKA OKULU MODÜL ÜYELERİ

Modüller	Üyeler	Şubesi
SAĞLIK POLİTİKALARI	MEHMET ZENCİR	Denizli
	FEYZULLAH ADAK	Diyarbakır
	ÖZGE YILMAZ	Eskişehir
	KADRİ ÖZDEN	Muş
	FERDANE ÇAKIR	İstanbul / Şişli
	İSRAFİL DEMİR	Ankara
	MURAT BOZTAŞ	Elazığ
	ÇİLEM KORKMAZ	İstanbul / Anadolu
	SİBEL BEKMEZ	Kırıkale
	SEVAY BOZKUŞ	Adana
	ENVER SÖNMEZ	Balıkkesir
	RUŞEN DAL	Gaziantep
	AYLİN URUK	Mardin
	ABDULKERİM TAŞKIN	Batman
	FIRAT ADIN	Ankara(Öğrenci)
	GAMZE DUMAN	Kayseri
RECEP ALTINDAĞ	Ağrı	

Modüller	Üyeler	Şubesi
KADIN	ARZU TÜRKMEN	İstanbul / Şişli
	CANAN ÇALAĞAN	Ankara
	AYNUR AYHAN	Kocaeli
	FUNDA ÇAKIR	İzmir
	MANDUZ	
	EREN ÖZDEMİR	İstanbul/Anadolu
	SEVGİ MERSİN	İstanbul / Anadolu
	ASİYE KAÇAR	Dersim
	ÖZGE GÖNCÜ	Mersin
	ÇAĞLAN	Ankara
	ÇAVUŞOĞLU	
	LEYLA SAKIN	Kocaeli
	DİLEK ŞENTÜRK	Antalya
	EYLEM SALAR	Urfa
	NİLGÜN DEMİRTAŞ	İstanbul/Anadolu
AYNUR ÖĞÜT	Elazığ	

Modüller	Üyeler	Şubesi
EMEK HAREKETİ TARİHİ	MENDERES TUTUŞ	Ankara
	FİKRET ÇALAĞAN	Ankara
	İSA ORHAN	Van
	TAMİRE TEKGÖZ	Ankara
	SEZER ÖRENÇ	Van
	HACI ŞİYAR CIVIŞ	Şanlı Urfa
	VELAT MERCAN	İstanbul/Aksaray
	AHMET ÖZEN	Mardin
	MEHMET ATA YİĞİZ	İstanbul/Anadolu
	BARIŞ ERDEN	İstanbul/Bakırköy
	ONUR NACİ KARAHAN	Ankara
	EMRAH ÇAVUŞ	Adıyaman
	EVREN BAYKURT	İzmir
	OSMAN GÜNDOĞMUŞ	Kütahya
DEVİRİM DAĞ	Antalya	

Modüller	Üyeler	Şubesi
ÖRGÜTLENME	M.SİDDİK AKIN	Ankara
	MEVLÜT ÜLGEN	İzmir
	HAKAN ATAMAN	Ankara
	FADİME DURSUN	İstanbul/Aksaray
	MURAT DAĞDELEN	İstanbul/Anadolu
	HALE ACER	Kayseri
	MAHFUZ KARAASLAN	Diyarbakır
	MERYEM YEŞİLIRMAK	Diyarbakır
	NARİN DURU	İstanbul/Bakırköy
	YASEMİN BAKIR	İstanbul/Aksaray
	HIDİR ÜNAL	Adana
	BARIŞ ÖZÇELEBİ	Kars
	SERKAN ÇELİKGÜN	Sivas
EDİBE AŞIK	Bursa	

Modüller	Üyeler	Şubesi
SOSYAL HİZMET POLİTİKALARI	SİNEM DURMUŞ	Ankara
	FEYZULLAH TOPAL	Ankara
	AVŞİN AKBAŞ	Ankara
	SERHAT KELEŞ	Ankara
	ROJBİN ÇELİKOK	Ankara
	FATMA YILDIZHAN	Diyarbakır
	GÜL GENCAN	Samsun

Modüller	Üyeler	Şubesi
SAĞLIK ÇALIŞANLARININ SAĞLIĞI	MERAL TÜRK	İzmir
	ASLI DAVAS	İzmir
	ÇOŞKUN CANIVAR	Ardahan
	MEHMET ZENCİR	Denizli
	EYLEM KAYA EROĞLU	Ankara
	HASAN DENİZ	Adıyaman
	AYŞE ÖZCAN	Ankara(Öğrenci)
	ERSOY ADIGÜZEL	İstanbul / Aksaray
	HAMİDE İPEK	Zonguldak
	LEYLA YILDIZ	Batman
	POYRAZ BAKAY	Edirne
	SEZGİN YILDIZ	Gaziantep
	TÜRKAN KAVLOĞAN	Malatya
	HAVVA ÜLGER	Aydın
	MELEK MELEK	Van
	BAHAR MARANGOZ	Edirne
ZEYCAN CINAR	İstanbul/Aksaray	
HÜSEYİN ERCAN	Yalova	
AHMET ERDEM	Gaziantep	
MEHMET ALİ SARITAŞ	Ağrı	

SES SENDİKA OKULU DANIŞMANLARI

Sağlık ve Sosyal Hizmet	Sosyal ve Siyasal Bilimler
Osman Öztürk	Fuat Ercan
Ali Çerkezoğlu	Metin Özüğurlu
Veysi Ülgen	Erkan Aydoğan
Cavit Işık Yavuz	Nevra Akdemir
Sadık Çayan	Handan Çağlayan
Güray Kılıç	Cahide Sarı
Süheyla Ağkoç	
Bülent Nazım Yılmaz	
Selma Okkaoğlu	
Abdullah Karatay	

ÜYELERİN DEVAMLILIĞI VE YENİ ÜYE KATILIMI

Sendika okulu canlı bir süreç olacaktır. Doğal olarak şu anda mevcut olan üyerin devam sorunları yaşanacağı gibi, ihtiyaç üzerine yeni katılımlarda olacaktır.

Mevcut üyelerinin devamlılığı;

- Yılda iki kez olmak üzere bir dönem boyunca altı toplantı yapılacaktır.Üst üste iki toplantıya geçerli bir mazeret sunmadan katılmayanlar ve her halükarda bir dönem boyunca mazeretsiz üst üste dört toplantıya katılmadığı takdirde,
- Modül çalışmalarından en az birine katılmadığı takdirde,
- Yerelde komisyon faaliyeti ve eğitim çalışmalarına katılmadığı takdirde düşer.

Yeni üye katılımı ise;

2017 yılı sonuna kadar bir katılım gerçekleşmeyecektir. Katılım planlaması yıl sonu toplantılarında değerlendirilecektir. Katılımlar;

- a) Okulda üyesi bulunan şube/temsilcilikler komisyon içinde ve komisyon üyelerinin önerisi ile belirlenir.
- b) Diğer şube/temsilciliklerde ise yönetim kurulularının önerisi ile belirlenir.
- c) Yeni katılım başvuruları yıl sonuna kadar alınır. Kabul edilen üyelere 3-5 günlük bir yoğunlaştırılmış program ile sendika okulu üyeliğine kabul edilir.

OKUL VE DİĞER MODÜLLER İLE İLİŞKİLER

- Her modül kendi müfredatında derinleşecektir. Bununla birlikte diğer modüller ile de iç içe geçmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla ortak etkinlikler, gruplar arası bilgi paylaşımları ve yardımlaşmalar yapılacaktır. Her sendika okulu üyesinin aynı zamanda kendi modülü dışındaki konularda da gerektiğinde eğitim programı hazırlama ve yapabilmesi hedeflenmektedir.
- Sendika okulunda ki tüm aktivistlerin olduğu whats app ve e-mail gruplarından paylaşımlar yapıp, haberleşme ve iletişim sağlanacaktır.
- Her modül yaptığı çalışma sonuçlarını, raporları ve köşe yazılarını bu gruplarda, genel merkez WEB sitesinde ve sendika dergimizde paylaşması ile modüller arası iletişim sağlanacaktır.

SORUMLULUKLARIMIZ

Sendika Okulu üyeleri olarak sorumluluklarımız beş başlıkta toplanmıştır.

1. Devamlılık
2. Okumaların zamanında ve eksiksiz yapılması
3. Modülümüzü işin mutfağı gibi düşünüp yığınak oluşturma

4. Gerektiğinde belirlenen konularda yerelerde çalışma, gözlem, değerlendirmeler vs yapılması ve bunun gerçekleştirebilmesi için Őubelerdeki komisyonların aktive edilmesi
5. Yerel okulların oluşturulması için alıŐmalar

Önemli bir sorumlulukta sendika organları ile ilişkiler olacaktır. Sendika organları ile iliŐkilerde Şu ilkeler benmsenmiŐtir:

- Her türlü alıŐmaları Şube yönetim kurulları ile paylaşım
- ÇalıŐmalardan Şube yönetim kurullarının yararlanmasını sağlamak
- Şube yönetim kurulları önerilerini okula iletmek
- Yerel özerkliğe saygı göstermek

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ MODÜLÜ

Bu modül içeriği (öğrenme hedefleri) üç başlıkta toplandı.

- Sağlık alanında İşçi Sağlığı ve Güvenliği (İSG)
- Siyasal açıdan İSG
- Mücadele ve örgütlenme alanı olarak İSG

Sağlık Alanında İşçi Sağlığı ve Güvenliği - Öğrenme hedefleri

- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (yerel ve uluslararası gelişimi)
- İSG ilkeleri
- Tehlikeler
- Riskler
- Risk değerlendirme
- İş kazası, ramak kala olay
- Meslek hastalıkları, işle ilgili hastalıklar, sağlık sorunları
- İş kazası/Meslek hastalıkları kök neden analizleri
- Tıbbi ve biyolojik surveyans (İşe giriş ve periyodik muayeneler, ortam ölçümleri)
- İSG korunma yaklaşımları
- Tehlikeli olanı tehlikesizle değiştir
- Mühendislik önlemleri
- İdari önlemler
- Kişisel koruyucu donanım
- Sağlık eğitimi
- İSG hizmetleri
- Mevzuat
 - 6331
 - İSG birimleri
 - OSGB
 - 6331-işveren ve çalışan sorumlulukları
 - Eğitim
 - Tıbbi ve biyolojik surveyans
 - Risk değerlendirme
 - Eleştiriler
 - Olanaklar
- İSG kurulları ve demokratikleştirilmesi
- İş göremezlik, maluliyet, tanı koyma süreçleri
- İSG hizmetleri ve kadın
- Tıbbi atıklar – İSG
- İSG-Hasta güvenliği
- İSG-Sendikalar

Siyasal Açıdan İşçi Sağlığı ve Güvenliği – Öğrenme hedefleri

- Kapitalizm üretim ilişkisi - İSG (tarihsel bağlamda)
- Kapitalist iş ve İSG
- Emek sürecindeki (emek rejimindeki) değişim (refah devletinden neoliberal devlete dönüşümde)-İSG SDP-İSG
- Sağlıkta yönetsel reformlar (yalın üretim-toplam kalite)-İSG
- İşçi Sağlığı ve Güvenliğinde Dönüşüm- İSG

Bu kapsamda diğer modüller ile birlikte ele alınacak hedefler

- Emek tarihi-işçi sağlığı/sağlık
- Sağlık ve Sosyal Hizmet Politikaları - İSG
- Kadın - İSG
- Örgütlenme - İSG

Mücadele ve örgütlenme açısından İşçi Sağlığı ve Güvenliği – Öğrenme Hedefleri

- Bir mücadele alanı olarak İSG (tarihsel bağlamda)
- SES'in stratejik mücadele programına kapsamında SÇS
- Sağlığın toplumsallaşması ve sağlık hizmetlerinin demokratikleştirilmesi – İSG
- İşyerlerinde/birimlerde İSG hizmetlerine katılım

TİS süreci – İSG

- İşyerindeki tüm sağlık emekçilerini kapsayan İSG hizmetleri
 - İSGB'lerin kurulması (dışarıdan, OSGB'den hizmet satın alınmasının red edilmesi)
 - Kamuda kurulacak İSGB için Personel Dağıtım cetvelinden kadro istihdam edilmesi
 - Yerinde sağlık ve güvenlik hizmetleri anlayışının öne çıkarılması
- İSG Kurullarının demokratikleştirilmesi
 - Tüm örgütlü yapıların katılımını sağlayan (sendika, meslek örgütleri)
 - Sağlık hizmetleri açısından özellik taşıyan birim ve komitelerin kurulda yer alması (enfeksiyon kontrol, radyasyon güvenlik, tesis güvenliği, hasta güvenliği vb.)
- Risk Değerlendirme sürecine sağlık emekçilerinin ve sendikaların katılımı. Sağlık emekçilerinin çalışma ortamı ve emek süreci ile ilgili risk değerlendirmelerini yapar hale getirilmesi
 - İşverene düşen sorumlulukların yerine getirilmesi (tüm koruyucu hizmetler, tedavi edici hizmetlerin sağlanması)
 - Sağlık çalışanlarının sağlığı ve güvenliği kapsamında tehlike kaynaklarının belirlenmesi, risklerin belirlenmesinin ön plana çıkartılması; işveren tarafından alınması gereken mühendislik önlemleri, idari önlemler, kişisel koruyucu donanım ve eğitim başlıklarının netleştirilmesi; önceliğin mühendislik ve idari önlemlere ayrılması.
- SDP ile kapitalistleşen tıbbi hizmetlerin sağlık emekçilerinin sağlık ve güvenliğine etkisi ile ilgili emek sürecinin ayrıntılı değerlendirilmesi
- Sağlık emekçilerinin denetimi-özyönetimi - İSG

İşyerlerinde ve Birimlerde SÇS çalışmaları

- SES SÇS Çalışma Grubu Hastanelerde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Hizmetlerini Değerlendirme Formu
- Sağlık Çalışanlarına Göre Sağlığı ve Güvenliği Tehdit Eden Tehlike Ve Riskler
- Sağlık Çalışanlarının Sağlığı Çalışmalarının Değerlendirilmesi
- Risk Değerlendirmesi raporlarını görmek için başhekimliklere yazı yazılması

Güncel çalışmalar

- SES SÇS Çalışma Grubu Hastanelerde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Hizmetlerini Değerlendirme anketi (İnternet ortamında)
- Hemşirelerde nöbet çizelgesi hazırlama, hemşire istihdamı-işyükü
- Çalışma saatleri

Eğitim yöntemleri...

Olgu alışmaları:	<ul style="list-style-type: none">• Acil serviste kesici delici alet yaralanmalarının artışı• Derlenme nitesi ajite hasta kontrolü-bel fitiğı• Antineoplastik ilaç hazırlama• Diş teknisyenlerinin silikozisi• İntiharlar• Katarakt• Etilen oksit sterilizasyon kazası• şiddet• Ege ocuk ve Acildeki eylemler• KKKA len hemşireler• İstanbul Tıp'da ölen taşeron işçi
Filmler-Belgeseller	<ul style="list-style-type: none">• Kum• 16 ton• Hastane yangınları
Uygulama/ Canlandırma /grup çalışmaları	<ul style="list-style-type: none">• İSİG kurulları• Hastanelerde risk değerlendirme• SS ncelik belirleme• SS çalışmalarının değerlendirilmesi ve öncelik belirleme
İnteraktif sunumlar	<ul style="list-style-type: none">• İSG tarihsel gelişim• İSG'ye ilkesel yaklaşım• İş kazası-meslek hastalığı (olgu rnekleri)• Tehlike-Korunma• KKD
Mücadele deneyimleri	<ul style="list-style-type: none">• İstanbul Tıp Fakültesi İşçi Sağlığı ve Güvenliği Meclisi
Okumalar	<ul style="list-style-type: none">• SS WEB sayfası ve çıkartılan güncel dokümanlar• Mesleki Sağlık ve Güvenlik yazılarından seçki• SS kongre kitapları

İşyeri düzeyi	Şube	Genel merkez	KESK	
1	İşçi sağlığı güvenliği birimlerinin (İSGB) (6331) (mekan+periyodik muhayane yapılması+RD+Aşılar) ve İSG kurullarının kurulması için başhekimlere dilekçe verilmesi -İşyeri hekimi, İGU/ 4-B, 4-C taşeron sözleşmeli personelleri için tamamlanmış olmalı	Birim açılmayan işyerlerine ziyaret, ka- liteye değil, başhekimliğe bağlı İSGB talep edilmesi	Sağlık kurumlarının temizlik çalışanları da kapsayacak şekilde "çok tehlikeli grupta" sayılması için girişimde bulunma İSG'lerin başhekimliklere bağlı olması, ayrı bir mekan sağlanması, İSİG=İSG, İYH, işyeri hemşiresinin istihdam edilmesinin izlenmesi gerektiği durumda hukuki müdahale	İSG hizmetleriyle ilgili ön açacak talepleri oluşturacak, birim ve hastaneleri gezerek sorunları saptayıp düzenli raporlama yapacak bir birim oluşturulması Aynı işyeri için birden fazla grubu atanamaması için tehlike sınıfları tebliğinde değişiklik için dava açma
2	Periyodik muayene,tetkik, aşı, seroloji, işe girişler, katkı payı da katkı payı da dahil cepten ödeme yapılmamalı. Çalışanlara duyurularak başhekimlikle görüşme yapılması		Sağlık katkı payının geri ödenmesi konusunda dava açmak	İSG hizmetleri genel bütçeden karşılanmasına dava
3	İSİG Kurulu'na girecek sendika temsilcileri arasında çalışan temsilcilerinin seçimle üye sayısına göre seçilmesi Birden fazla sendika olduğunda sayıları oranında katılım sağlanması için başhekimliklerle iletişime geçilmesi	Çalışan temsilcilerinin seçilmesi konusunda başhekimliklerle görüşülmesi	TİS görüşmelerinde -İşçi sağlığı ve güvenliği kurullarında tüm sendikalardan temsilci katılabilmesi için yasal değişiklik - 1. Maddenin temsilci sendika tek ise seçimle belirlenmesi yoluna gidilmesi konusunda girişimde bulunması	Çalışan temsilcileri yasal mevzuatına dava açılması
4	-İSİG kurullarının takip edilmesi, İSİG kurul tutanaklarının her ay istenmesi -Panolarda her ay İSG kurulla gönderilecek sorunlar ile ilgili sorun ve öneriler konusunda bir duyuru asmak ve bildirilen sorunları dikle- kçeyle kurula sunmak -Birim ziyareti, e-posta grubu gibi yöntem- lerle çalışanlardan işçi sağlığıyla ilgili sorunlarla ilgili bilgi toplamak	İSİG kurul tutanaklarının verilmesi konusunda yazı yazmak ya da avukat tarafından aranması		

5	Her temsilci çalıştığı birimin RD raporunu istemeli RD'leri 2 yılda bir yapılmalıdır. RD ekibinde çalışan temsilcisinin katılmasının zorunlu kılınması, eğer katılmamışsa tutanak altına alınması. RD esnasında tespit edilen risklerin çözülmesi konusunda bir takvim alınması ve takibinin yapılması RD'de her birimde çalışan başına düşen hasta ve yatak sayısı hesaplanmalı	Yazı yazılması, Şubenin risk değerlendirmesi raporlarındaki sorunları düzenli olarak izlemesi. Önlem alınmayan sorunlarla ilgili girişimlerde bulunulması gerekirse eylem planlaması	Yasal hasta/çalışan üst sınır konması Görev tanımlarının yasal anlamda yapılması	
6	İş kazası bildirimlerinin takibi: şiddet de iş kazası bildirimidir, kesici delici yaralanma, kas iskelet sistemi yaralanmaları için önlem talebi		İŞ kazaları ve çalışma koşulları arasındaki ilişkinin görünür kılınması için ulusal düzeyde araştırmalar yürütmek	
7	Zorunlu İSİG eğitimlerinin iş koluna özel olması talep edilmeli KKD kullanımları ve riskli alanlar için özel eğitim talebi Eğitimlerin nöbet izinlerinden alınmaması	Başhekimliğe yazı	Çalıştay, kongreler düzenlemek	Sendikalara denetleme hakkı tanınması
8	Tüm çalışanlar için ortak İSG biriminin kurulması ve çalışması (sözleşmeliler ve taşeronlar)		Taşeron çalışanların tehlike grubunu değiştirilmesi için dava açmak	Taşeron çalışanların tehlike grubunu değiştirilmesi için dava açmak
9	Kreş takibi -Özellikle kadın çalışanlarla toplantılar, gereksinim belirlenmesi için anket vb. farkındalık yaratmak ve talep oluşturmak		TİS-Kreş- kadın erkek sayısına bakmaksızın 24 saat açık olması konusunda girişimde bulunulması	

Önümüzdeki dönem örgütlülük düzeylerine göre yapılacak çalışmalar:

SAĞLIK POLİTİKALARI MODÜLÜ

MÜFREDAT: Belirlenen müfredat şu an için yeterli olup güncel ihtiyaçlara göre yeniden gözden geçirilecektir. Müfredat ilerleyen sayfalarda ayrıntılı olarak verilmiştir.

YÖNTEMLER

- Film gösterimleri
- Belgesel gösterimleri (sağlık hakkı belgeseli gibi) ve belgeseller hazırlama
- Olgu çalışmaları
- Yapılan çalışmalar ile kendi istatistiklerimizi belirleme
- Sağlık öğrencileri eğitim çalışmaları
- Mücadele deneyimleri
- Siyasi kişiler, sağlıkçılar, sağlık öğrencileri, akademisyenler ve halk ile röportajlar yapma
- Gazete ve dergilere röportaj verme
- Gazete haberlerinden yararlanma
- İnteraktif sunumlar (sosyal bilimciler, siyasiler, sağlık politikaları aktivistleri, sendika aktivistleri)
- Güncel sağlık politikalarının izlenmesi (Aşı tartışmaları, sağlık bütçesi, HASAM, siyasal sağlık, özel istihdam büroları gibi)
- Diğer katılımcı eğitim yöntemleri

İÇ EĞİTİM

- 3 aylık periyodlarla biraraya gelerek yapılan çalışmaların, okumaların değerlendirilmesi yapılacak Bu buluşmalar Ankara ve diğer illerde yapılabilecek.
- Okuma havuzları oluşturulacak

Whatsapp ve e-mail grupları üzerinden çalışmalar paylaşılıp önerilerde bulunulacak

MATERYAL HAZIRLAMA

- Yapılan sunumlar ve çalışmaları kitaplaştıracacağız.
- Merkeze alınan konu/konular ile ilgili afiş, broşür hazırlama, belgesel çekimleri yapmaya çalışacağız. Bu konuda örgütlenme modülünden destek alacağız, arkadaşların yaratıcılığında faydalabiliriz.
- Yapılan çalışmalar sonucunda ayrıntılı raporlar hazırlanıp genel merkeze gönderilecek, ayrıca hazırlanan yazı ve raporlar daha fazla insanın görmesi için sosyal medyada da paylaşılacak.

İLK 6 AY İÇİN ÇALIŞILACAK KONULAR

- Kapitalizm ve sağlık hizmeti (tarihsel bağlamda)
- Emek sürecindeki (emek rejimindeki) değişim (refah devletinden neoliberal devlete dönüşümde emek sürecindeki değişim)
- Özel istihdam büroları ve siyasal sağlık konularında materyal hazırlama vs ile pratikte çalışılacak
- Barış, özgürlük ve demokrasi sağlık için şart söyleminin altını doldurma
- Siyasal sağlık tartışması

ARŞİV

- Yaptığımız çalışmaları elektronik ortamda ve basılı olarak arşivleme
- Daha önceden yazılmış iyi yazıları bulup arşive ekleme
- Dergilerimizde yayımlayacağımız rapor ve köşe yazılarını kamuoyuna da duyurabilmek için gazeteler ile paylaşma
- Siyasi kişiler, sağlıkçılar, sağlık öğrencileri, akademisyenler ve halk ile yapılan röportajların gazete ve dergilere verilen röportajların arşivlenmesi
- Çalışmalar sonucu elde ettiğimiz istatistiki bilgileri arşivleme ve birlikte iş yürüttüğümüz dernekler ile paylaşma

DESTEK

- Genel merkezden yayın, bütçe, kırtasiye vb.
- Danışman desteği (Sağlık ve sosyal bilimler alanındaki akademisyenlerden oluşan havuz)

OKUMALAR

- Toplum ve Hekim dergisi ve Mesleki Sağlık ve Güvenlik dergisinde çıkan yazılar
 - Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi-Ata Soyer sayısı
 - Sağlık emek gücü yazıları (Ata Soyer, Cavit Işık Yavuz, Hakan Tüzün, Onur Hamzaoğlu, Mehmet Zencir, Gültekin Akarca vb.)
- Toplum ve Hekimin sosyal devletle ilgili yazıları
 - Kitaplar
 - Sanayi Devriminden Küreselleşmeye Darbeden Ak Partiye Sağlığın Öyküsü (Ata Soyer)
 - Hekimlerin Sınıfsal Kökeni (Ata Soyer)

- Sağlığın Siyasal Ekonomisi-Hekim (Ata Soyer)
- Sağlığın Politik Ekonomisi&Sosyal Devletin öküşü (İlker Belek)
- Sağlıkta Dönüşüm&Halkın Sağlığına Emperyalist Saldırı (İlker Belek)
- Sınıfsız Toplum Yolunda Türkiye İçin Sağlık Tezi
- Çarpıtılmış Sağlık&Doğal Sağlık
- Kapitalizm Sağlığa Zararlıdır (Emek gücünün metalaşması ile ilgili yazı, Fuat Ercan)
- Sermayenin Adaleti (Gamze Yücesan Özdemir)
- Sağlık Emek Gücünün Dönüşümü (ağla Ulutaş Ünlütürk)
- Sağlığın Gaspı (Ivan Illich)
- Ulusların Sağlığı (Gavin Mooney)
- Emek Hareketi-Tarihi ile ilgili kitaplar
- ...

DANIŞMAN

- Akademisyenler ve sendikal mücadele deneyimi olan aktivistlerden danışman havuzu oluşturulacak
- Şifacılar, geleneksel iyileştiriciler ve toplum ile de danışmanlık açısından yararlanılacak

SAğLIK POLİTİKALARI MODÜLÜ MÜFREDATI

Sağlık ve sosyal hizmet politikaları olan modülün, daha etkin çalışması için bundan böyle Sağlık Politikaları ve Sosyal Hizmet Politikaları olarak iki ayrı modül şeklinde devam etmesine ve belirli zamanda biraraya gelerek ortak değerlendirmeler ve çalışmalar yapmasına karar verildi.

Sağlık Politikaları Öğrenme Hedefleri

- Kapitalizm ve Sağlık Hizmeti (tarihsel bağlamda)
 - Sağlık hizmetleri ve Sermaye
 - Sağlık hizmetleri ve iktidar
 - Geç kapitalistleşen ülke örneği olarak Türkiye’de Kapitalizmin Gelişimi Bağlamında Sağlık Hizmetleri
- Ülkelerin sağlık hizmet modelleri (Özgünlük gösteren ülke örnekleri, İspanya, Küba, İsveç, Almanya, Latin Amerika, İngiltere vb.)
- Türkiye’de Sağlık Hizmetinin Özgünlükleri
 - Cumhuriyetten (*Osmanlı’nın son döneminden*) bugüne sağlık hizmetleri
 - Birinci basamak sağlık hizmetleri ve dönüşüm
 - Hastaneler ve dönüşüm
 - Tıp fakülteleri ve dönüşüm
- Sağlıkçı eğitimi ve dönüşüm
- Türkiye’de Sağlık Finansımanı, sağlık harcamaları
- Emek sürecindeki (emek rejimindeki) değişim (refah devletinden neoliberal devlete dönüşümde)
 - İstihdam, Ücret, Mekan, Kontrol, Despotik-hegemonik kontrol
- Sağlıkta yönetsel reformlar (yalın üretim-toplam kalite)
- Sağlık emek gücünün metalaşması
- Kim için ve nasıl sağlık?
 - Alternatif sağlık sistemleri tartışması (Kamucu, devletçi, toplumcu hizmet)
- Sağlık muhalefetinin gelişimi ve güncel durumu (Toplumsal direnç)
- Şifacılar tarihi, yöntemleri ve modern tıp tarihçesi
- Sağlık mücadelesinde öncü kişiler
 - Geleneksel halk sağlığı (Beveridge, Nusret Fişek, DSÖ, Alma Ata, Sağlıkın Sosyal Belirleyicileri, vb.)
 - Toplumcu sağlık mücadelesi (Virchow, Engels, Che Guevera, Allende, Semeshko, Ata Soyer, Latin Amerika vb.)
- Sağlık hakkı
- Sağlıkta ayrımcılık
- Sağlık toplumsallaşması ve sağlık hizmetlerinin demokratikleştirilmesi

Sağlık politikaları, diğer modüllerle birlikte ele alacağı konu başlıkları şunlardır:

- Emek tarihi sağlık hizmetleri bağlamında geliştirilecek
- Emek mücadelesinin tarihi ve güncel durumu sağlık alanı açısından zenginleştirilecek
- SÇS modülü ile üretim hızı ve emek rejimi; Şiddet ve iş kazaları ile bağlantı
- Kadın modülündeki sağlık hizmetlerindeki hiyerarşi

Eğitim Yöntemleri

Yöntemler	Örnekler
Olgu çalışmaları	<ul style="list-style-type: none">• Emek değer teorisi-sağlık hizmet üretimi<ul style="list-style-type: none">• Kapitalist gözüyle artı değer nasıl sızdırılır (özel hastane, devlet hastanesi, üniversite hastanesi)• SDP-vatandaşın değişen profili• SDP öncesi ve sonrası taleplerimizde ne değişti• Sağlık hizmet emek gücünün denetimi, özyönetimi• 45 yaş ve üzeri-kalp krizi nedeniyle hastaneye başvuru sonrası 30 gün içinde gerçekleşen en yüksek ölüm hızına sahip üçüncü AB ülkesiyiz. Kalp krizi geçiren 100 hastanın 10.7'sini otuz gün içinde kaybediyoruz. NEDEN? Emek sürecindeki değişiklikler ile ilişkisi.• 45 yaş ve üzeri- inme nedeniyle hastaneye başvuru sonrası 30 gün içinde gerçekleşen en yüksek ölüm hızına sahip dördüncü AB ülkesiyiz. İnme geçiren 100 hastanın 11.8'i otuz gün içinde kaybediyoruz. NEDEN? Emek sürecindeki değişiklikler ile ilişkisi.• Ameliyathane hemşiresi (yeni mezun, SDP sürecinde eğitim almış, 4b'li, çağrı üzerine de çalışıyor, ameliyat sayısı ve hızı artmış, gündüz çalışmaya geçmek istiyor)• Aile hekimi (Urfa'da çalışıyor, dört yıllık hekim, SDP sürecinde eğitim almış, nüfusu fazla, Suriyelilere de hizmet veriyor, sendika aktivisti)• Üniversite hastanesinde geçen bir tartışma (taşeron çalışan bir lab. teknisyeni ve asistan, öğretim üyesi ile aynı mücadeleyi yapmak istemiyor, performans ana tartışma konusu, lab.teknisyeni performans uğruna işten çıkartılacağını düşünüyor, asistan performansının haksız dağıtıldığını düşünüyor))• TSM hekimi ve ebesi (20 yıllık hekim, 24 yıllık ebe, daha önce sağlık ocağı deneyimleri var, aile hekimlerinin mücadelesine destek verilmesinden hoşnut değiller, ikisi de sendikalı SES ve Sağlık Sen)• Hastanede çalışan 27 yıllık hekim (SSK deneyimi var, yeni teknolojilere hakim değil, emekliliği düşünüyor, emekli maaşı ev iş bulma kaygısı var)

Gazete haberleri	<ul style="list-style-type: none"> • Cepten harcamalar (bıçak parası-ilave ücret ikilemi) • Acil başvuru artışı • Urfa'da aile hekimlerine soruşturma, Kaymakamın sözleşmesini iptal ettirdiği Şırnaklı aile hekimi • Kampüs hastaneler, KÖO ile ilgili haber • Bebek ölümleri, açlıktan ölen bebekler • Sağlık hizmetlerinden memnun olan vatandaş röportajları •
Sağlık istatistikleri	<ul style="list-style-type: none"> • TNSA • SB-istatistikleri • DSÖ istatistikleri • Memnuniyet araştırmaları • ...
Filmler-Belgeseller	<ul style="list-style-type: none"> • Sicco • Çökmüş sistem • Sağlık hakkı belgeselleri •
İnteraktif sunumlar	<ul style="list-style-type: none"> • Sağlıkta üretim araçları, emek gücü ve sömürü • Emek rejimleri • Emegin metalaşması (refah devleti ve neoliberal devletteki farklar) • Sağlıkta iktidar (teknoloji, ideoloji, erkek egemen ve uzmanlık bağlamında iktidar) • Halk sağlığı bakışıyla birinci basamak (aile hekimliği ve sağlık ocağının karşılaştırılması) •
Raporlar	<ul style="list-style-type: none"> • DSÖ Raporları • Sağlık Bakanlığı raporları • OECD raporları • HASUDER raporları • TTB Raporları
Dergiler	<ul style="list-style-type: none"> • Toplum ve Hekim • Mesleki Sağlık ve Güvenlik • ...

KADIN MODÜLÜ

Genel hedefler:

- Cinsiyetçiliği yalnızca kadına ait bir sorun alanı olarak görme yaklaşımına karşı, tüm toplumsal ilişkilerin ve kurumların analizi açısından bir araç olarak görebilme,
- Günlük yaşam pratiği ve örgütsel pratikte tutum değişikliği için farkındalık yaratabilme,
- Yeni mücadele stratejileri oluştururken cinsiyet eşitlikçi/özgürlükçü bir bakış açısı ile yaklaşabilme.

Temel konu başlıkları:	Yöntemler
Toplumsal cinsiyet ve ataerki: <ul style="list-style-type: none">▪ Cinsiyetçilik ile ilgili temel kavramlar,▪ Cinsiyetçiliğin inşası (Aile, çalışma yaşamı, siyaset, eğitim vb.)▪ Tarihsel süreç	<ul style="list-style-type: none">▪ Sunum▪ Olgu tartışmaları▪ Deneyim paylaşımı
Sağlıkta Cinsiyetçilik: <ul style="list-style-type: none">▪ Kadının sağlık alanından dışlanması sunum▪ Kadın sağlık bilgisinin gaspı▪ Kadın bedeninin/doğurganlığının denetimi▪ Patolojikleştirme...▪ Modern tıbbın erkek egemen niteliği▪ Sağlıkta kadın mücadelesi	<ul style="list-style-type: none">▪ Sunum▪ Atölye▪ Deneyim paylaşımı
Sağlık hizmet üretiminde cinsiyetçilik: <ul style="list-style-type: none">▪ Cinsiyetçi iş bölümü▪ Sağlıkta kadın emeği▪ Cinsiyetçi hiyerarşi/iktidar	<ul style="list-style-type: none">▪ Grup çalışması▪ Atölye▪ Deneyim paylaşımı

Sendikalarda (mücadele araçlarında) Cinsiyetçilik <ul style="list-style-type: none">▪ Politika, örgütlenme, mekanizmalar▪ Tarihsel süreç▪ Ne yapmalı?	<ul style="list-style-type: none">▪ Grup çalışması▪ Deneyim paylaşımı▪ Sunum
Kadın hak mücadeleleri tarihi? <ul style="list-style-type: none">▪ Kadın mücadelesini görünür kılmak, farkındalık yaratmak▪ Kadın militanlığı tarihi▪ Kazanılan haklara sahip çıkma mücadelesi	<ul style="list-style-type: none">▪ Sunum▪ Beyin fırtınası▪ Tartışma

EMEK/İŞÇİ SINIFI HAREKETİ TARİHİ MODÜLÜ

Genel olarak *Emek Hareketi Tarihi*, özel olarak da İşçi Sınıf *Hareketi Tarihi* çalışmalarında araştırma öncüllerimiz şunlardır:

1. “İnsanlaşma” tarihi “işçileşme” tarihiyle özdeştir. İşçileşme biçimleri dönemin özgün “emek hareketi”ne de rengini vermektedir. Resmi ya da bilimsel olarak kayıt altına alınmasa da “Proleter Uygarlığın” izleri, salt bir ütopya olarak değil, tarihi devindiren *gerçek bir hareket* olarak insanlaşma-toplumsallaşma sürecinin başlangıcına dek sürülebilir.
2. Kapitalist üretimin her yeni örgütlenmesi, yeni bir işçileştirme (proleterleştirme) dalgası üzerinden olmaktadır.
3. Kapitalizmin her yeni döneminde işçi sınıfı hareketinin bir önceki dönemine özgü örgütlenme ve mücadele biçimlerini etkisiz hale gelmektedir. Ama işçi sınıfı hareketi sona ermemekte, yeni bir tarihsel evreye geçmektedir. Sermaye egemenliğinin yeni biçimine karşılık veren yeni örgütlenme ve mücadele biçimlerini üreten dinamizm yeni işçi kitlesinin öz niteliklerinden doğmaktadır.
4. İşçi sınıfı hareketinin yenilenmesi, mevcut örgütlenme ve mücadele biçimlerinin basitçe yenilenmesi ya da tahkim edilmesiyle değil, geleneksel örgütlenme ve mücadele biçimlerinden koparak gerçekleştirdiği devrimci sıçramalara dayanmaktadır.
5. İşçi sınıfı hareketinin her yeni tarihsel döneminde, ekonomik mücadele ile politik mücadele düzlemleri, bu mücadele düzlemlerinin örgütleri ve bunlar arasındaki ilişkiler yeniden oluşmaktadır. Bu yeniden oluşum süreci aynı zamanda yeni işçi sınıfının kendi somut tarihsel bilincine vardığı yeni bir ideolojik biçimlenme dönemidir de.

Bu öncüllerden hareketle yeni bir sendikal kadro kuşağının eğitimi için hareket noktaları şunlardır:

1. Sermaye hareketleri ve işçi hareketlerinin incelenmesi: doğal/toplumsal yaşamın sermayeleştirilmesi ve özgün tarihsel dönemler; nüfusun işçileştirilmesi ve özgün tarihsel dönemler; sermayeleştirme, mülksüzleştirme, metalaştırma, işçileştirme süreçlerinden doğan hareketler.
2. İşçi sınıfı hareketinin önceki tarihsel dönemlerindeki kesitlerin ve hareketlerin incelenmesi: örneğin meslek sendikacılığı, sanayi sendikacılığı; sınıf ve kitle sendikacılığı, anarko-sendikalizm, çağdaş sendikacılık; ayaklanma, protesto ve özsavunma olarak emek hareketi; hareketin yeraltı geleneği/kültürü; toplumsal eşitlikçilik, cinsiyet eşitlikçilik, komünalizm, laiklik gibi mücadelenin politik ilkeleri ...
3. Bugün işçi sınıfının öz niteliğinden ve mücadelesinden doğan yeni sendikal arayışların ve stratejilerin incelenmesi.
4. Bu ilke ve yöntemler temelinde merkezi/yerel/bölgesel **Sendika Okulu** için dönemsel ders programının hazırlanması.

ÇALIŞMA TARZI

İşçi sınıfının yeni dünyasını kuran “*yeni kadro kuşağının*” mücadele donanımları için gerekli alet çantasının oluşturulması. “İşçilerin neden ve nasıl sömürüldüğü”nden çok devrimci süreçler, mücadele dinamikleri, yarım kalmış deneyimler, dönüm noktaları, kırılma noktaları, süreklilikler ve bugüne özgü strateji ve taktikleri üzerine çalışmalar yapılacaktır. Okuyarak, yazarak ve konuşarak düşünme yeteneklerinin tümünü esas alan ders yöntemleri temel alınacaktır. Anlık yaratıcılığa, doğaçlamalara, inisiyatif alma ve örgütlenmeye uygun çalışma ortamları sağlanacaktır. Atölye çalışmaları yapmak, söyleşiler organize etmek, usta birikimlerden yararlanmak, emek hareketi tarihi kütüphanesi oluşturmak, kütüphaneye sanal erişim olanakları yaratmak, mümkün olan en büyük kaynakçayı hazırlamak, güncel yayınları takip etmek, çalışmalarımızı kısa ders programları olarak biçimlendirmek başlıca etkinliklerimiz arasındadır.

KALIP ÇAKMAK

Hareket noktası olarak çalışma “kalıp”larının hazırlanması bir zorunluluk. “Kalıpçılığa” düşmemek ön kabulüyle “başlangıç kalıpları” hazırladık. “İşçi sınıfı hareketi tarihi nasıl çalışmalı?” konusunda “**kalıp**” hazırlanması; kalıbın ortak, değişmeyen unsurları olması gerektiği gibi bireysel yaratıcılığa, doğaçlamaya ve geliştirilmeye açık yanlarının da olması benimsenmiştir. Bu amaçla aşağıda verilen 8 başlıklı kalıp oluşturulmuştur. Her başlıkta “Hareket”in izi sürülecektir:

I. Hareket

“Harekete odaklan” ilkesiyle tarihimize bakıyoruz. İşçi sınıfı (genel olarak emek) hareketi tarihine, özellikle kadın militanlığı tarihine ilişkin kaynakların yetersizliği bizi yıldırıyor. Resmi, gayri-resmi, efsane, halkın sözlü gelenekleri, polis/istihbarat/devlet arşivleri, artık ne bulursak tüm kaynaklarda hareketin izini sürmeyi öğreniyoruz.

II. Sermayeleştirme-İşçileştirme (proleterleştirme)

Kapitalizmin temel eğilimlerini çalışıyoruz. Doğal-toplumsal yaşamın sermaye egemenliği altına alınması ve nüfusun işçileştirilmesinden doğan hareketin izini sürüyoruz.

Örnek dönemler:

1. “Uсталık Öldü!” (sanayi devrimi: kentlerde işçileşme)
2. “Fadime’nin Düğünü” (kırların çözülmesi: kırlarda işçileşme)
3. Güvencesizleştirme (neoliberal kapitalizm: tarihin en büyük işçileşme dalgası)

III. Mülksüzleştirme-metalastırma-işçileştirme

Hareketin temel dinamiklerinin örnek dönemler çerçevesinde çalışılması.

IV. Parçalama-katmanlaştırma

Özellikle “sınıf-içi rekabet”in işlenmesi.

V. Hegemonya: İdeolojik tahakküm: inandırıcılık

1. Ayrımcılık Kürt-Alevi-Laz-Çorumlu öyküleri...
2. Çoğulluk ve çokrenklilikten doğan uygarlıkların işlenmesi.

VI. Cinsiyetleşme - etnikleşme- uluslaşma

1. İşçi sınıfının kadınlaşması
2. İşçi sınıfının Kürtleşmesi
3. “Proleter Ulus” - “Proleter Etnisite” - “Proleter Halk”

VII. Hareketin tarihinin dönüm noktalarından örnek seçimi

Seçilen örneklerin “çalışma konuları” olarak formüle edilmesi.

VIII: Hareketin politik ilkelerinin işlenmesi

Toplumsal mülkiyetçilik, toplumsal eşitlikçilik, cinsiyet eşitlikçiliği, laiklik, ortak yaşam: kolektivizm/komünalizm, ekolojizm
...

MODÜLLER-ARASI ENTEGRASYON

Ayrıca işçi sınıfı hareketi tarihi modülü, modüller-arası ortak çalışma ve entegrasyon yöntemini benimsenmiştir.

OKUMA MATERYALLERİ

İLK OKUMA

- E.P. Thompson, İngiliz İşçi Sınıfının Oluşumu, Birikim Yayınları
- İşçi Sınıfı Oluşumu: Batı Avrupa ve Amerika'da 19.Yüzyıl Örüntüleri, Editörler: Ira Katznelson, Aristide R. Zolberg, Tan Kitabevi
- Pierre Brizon, *Emeğin ve Emekçilerin Tarihi*, Onur Yay., Ankara.
- Poul Mason, Çalışarak Yaşamak ya da Savaşarak Ölmek, Yordam Yay., 2009
- Friedrich Engels, İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu, Sol Yay., Ankara
- Jurgen Kuczynski, İşçi Sınıfı Tarihi, Sosyalist Yayınlar
- Eric Hobsbawm, *Devrim Çağı / Sermaye Çağı / İmparatorluk Çağı / Sıradışı İnsan / İlkel Asiler*, İlgili Bölümler.
- S. Losovsky, *Sendikalar Üzerine*, 3 Cilt, İnter Yay.

YENİ BAŞLAYANLAR İÇİN

- Erkan Aydoğanoglu, İşçi Sınıfı Tarihi, Tarem Yay.
- Yıldırım Koç, *100 Soruda Türkiye İşçi Sınıfı ve Sendikacılık Hareketi*, Gerçek Yay.
- Sosyalizm ve Toplumsal Mücadeleler Ansiklopedisi: İlgili bölümler
- *Resimli Türkiye İşçi Sınıfı Tarihi*, Cilt, 3 Vardiya Yayınları

TÜRKİYE

- Donald Quataert (Der.), Erik Jan Zürcher (der.) *Osmanlı'dan Cumhuriyet Türkiye'sine İşçiler: 1839-1950*, İletişim Yay., İstanbul,

- Aziz Çelik, *Vesayetten Siyasete Türkiye’de Sendikacılık (1946-1967)*, İletişim
- Aziz Çelik, *Sina Pamukçu ile Sendikalı Yıllar: Maden-İş, TİP, TÜRK-İŞ ve DİSK’ten Anıları*, Tüstav Sosyal Tarih Yay.
- Zafer Aydın, Aziz Çelik, *Paşabahçe 1966 Gelenek Yaratan Grev*, TÜSTAV Yay.
- Zafer Aydın, *Kanunsuz Bir Grevin Öyküsü: Kavel 1963*, Sosyal Tarih Yay.
- Can şafak, *1971 Cam Grevleri*, E-Kitap
- Hakan Koçak, *Camın İşçileri: Paşabahçe İşçilerinin Sınıf Olma Öyküsü*, İletişim Yay. 2014
- Yıldırım Koç-Canan Koç, *KESK Tarihi (2 cilt)*, Epos Yay.
- Yıldırım Koç-Canan Koç, *DİSK Tarihi*, Epos Yay.
- Yıldırım Koç, *Türkiye İşçi Sınıfı Tarihi: Osmanlı’dan 2010’a*, Epos Yayınları
- Dimitir Şişmanov, *Türkiye İşçi ve Sosyalist Hareketi Kısa Tarih (1908-1965)*, Belge Yay.
- Şehmus Güzel, *Türkiye’de İşçi Hareketi*, Sosyalist Yayınlar, İstanbul, 1993
- Şeyda Oğuz, *1927 Adana Demiryolu Grevi*, TÜSTAV Yay.
- E. Atilla Aytekin, *Tarlalardan Ocaklara, Sefaletten Mücadeleye, Zonguldak-Ereğli Kömür havzası İşçileri:1848–1922*, Yordam Yay.
- Metin Köse, *Büyük Yürüyüş: Zonguldak Maden İşçilerinin Direniş Hikayesi*, Doğan Kitap
- Donald Quataert, *Osmanlı İmparatorluğu’nda Madenciler ve Devlet: Zonguldak Kömür Havzası 1822-1920*, Boğaziçi Üniversitesi Yay.
- Veysi Ülgen, *Umudun Adımları: Sağlık İş Kolunda Sendikal Hareket*, El Yayınları

- Kemal Sülker, *Türkiye'yi Sarsan İki Uzun Gün: 15-16 Haziran*, V Yay.
- Şnurov, *Türkiye Proletaryası*, Yar Yay.

TIBBIN DEVRİMCİ GELENEĞİ

- John Waller, *Mikrobun Keşfi*, TÜBİTAK, Ankara, 2014
- Darnard Dixon, *Görünmez Güçler*, Kırmızı Kedi, İstanbul, 2014
- André Bonnard, *Antik Yunan Uygarlığı*, 2. Cilt, Evrensel, İstanbul, 2004.
- Cemal Yıldırım, *Bilimin Öncüleri*, TÜBİTAK, Ankara, 1999
- Clifford Conner, *Halkın Bilim Tarihi: Madenciler, Ebeler ve "Basit Tamirciler"*, TÜBİTAK, Ankara, 2013.
- Colin A. Ronan, *Bilim Tarihi: Dünya Kültürlerinde Bilimin Tarihi ve Gelişmesi*, TÜBİTAK, Ankara, 2003.
- Eric Hobsbawm, *Üçleme: Devrim-Sermaye-İmparatorluk Çağı*.
- Jared Diamond, *Tüfek, Mikrop ve Çelik*, TÜBİTAK, Ankara, 2010.
- John Desmond Bernal, *Tarihte Bilim*, 2 cilt, Evrensel, İstanbul, 2008.
- Marie-Anne Mengeot, *Mesleksel Kanserler*, Çeviri Editörü Meral Türk, TTB
- Patricia Fara, *Bilim: Dört Bin Yıllık Bir Tarih*, Metis, İstanbul, 2012.
- Silvia Federici, *Caliban ve Cadı*, Otonom, İstanbul, 2014
- B. Ehrenreich-D. English, *Cadılar, Büyücüler ve Hemşireler*, Kavram.

ÖRGÜTLENME MODÜLÜ

ESAS: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

HEDEF: Sendikal örgütlenme , etkinlik, tanıtım ve iletişime katkı yapacak bilgi, donanım ve deneyim birikimi oluşturmak, sendikanın örgütlenme strateji ve hedeflerine yönelik projeler geliştirmek, sendikal tanıtım için görsel ve medya araçları geliştirmek örgütlenme modülünün hedefleri arasında yer almaktadır.

MÜFREDAT

- Kişilerarası İletişim,
- Beden dili,
- Sendikal tanıtım,
- Çatışma çözümü (Sendika içi-dışı),
- Müzakerecilik,
- Araştırma yöntem ve teknikleri,
- Grup dinamikleri ve etkili ekip olma,
- Sunum hazırlama,
- Yetişkin eğitimi,
- Görsel malzemelerin hazırlanması,
- Medya araçları tanıtımı ve kullanımı,
- Sosyal medya etkin kullanımı,
- Basın / medya ilişkileri,
- Kampanyacılık,
- Egzersizler (ısınma,tanışma,kaynaşma)

İLKELER: Sürdürülebilirlik, Katılımcılık (yerel –merkezi), Uygulanabilirlik, Yaşantı ve Deneyime Dayalı Günlük Yaşam ve Pratik bağlantı, Diğer sendika ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği.

YÖNTEM: Atölyeler, interaktif sunum, canlandırma, drama teknikleri, uzaktan eğitim ve E-Öğrenme, Saha çalışmaları, kaynak paylaşımı ve üretimi, okumalar , tartışmalar.

ODAK GRUP: İstanbul(pilot bölge)

Alanda ve sendikada kombinasyon sağlanacak

Grup içi iletişim: E-Posta ve whatsapp

Hazırlanacak Malzeme: Kampanya kitabı, Gençlik için malzeme, Sunum, Görsel Malzeme ve Medya Araçları, “Olağanüstü Hallerde Sendikal Örgütlenme Stratejileri” (“Zor zamanlarda Sendikal Örgütlenme”), (Kriz/çatışma çözme yöntemleri SES için “uzaktan eğitim” ve “e-öğrenme” portalı oluşturma.

Önümüzdeki İşler:

1- İstanbul 4 şube yönetiminin katılımı ve genel merkez ‘den bir kişinin katılımı ile eğitim grubu toplantısı.

2- 2 ayda bir düzenli toplantı (Grup içi,1-5 gün)

Yıllık program: ilk toplantıdan sonra belirlenecek.

ÖRGÜTLENME MODÜLÜNÜN YANIT ARADIĞI

TEMEL SORULAR

- Yararılması en kolay ama aynı zamanda en zor alan olarak örgütlenme konusunda nasıl bir eğitim modülü geliştirebiliriz? Sendikal tanıtıma ve iletişime nasıl katkı koyabiliriz?
- Örgütlenme konusunda yaratacağımız eğitim modülünün öncekilerden farkı ne olacak?
- Örgütlenme konusunda yaratacağımız eğitim modülünün diğer modüller ve konularla bağlantısını nasıl sağlayacağız?
- “Olağanüstü Hallerde Sendikal Örgütlenme Stratejileri” veya “Zor zamanlarda Sendikal Örgütlenme” ve kampanyacılık & eylem stratejileri ve taktikleri neydi? Zorba rejimlerde sendikal mücadele nasıl yapıldı? Nasıl bir siyasal bir yaklaşım belirlendi? Neler kazanıldı? Sonuçları ne oldu? Teknik bilgi lazım: Kampanya repartuarı neydi? Hangi araçlar kullanıldı? Cinsiyet rolleri nasıldı? Eğitim bu işin neresinde?

HEDEFLERİ-İÇERİĞİ

- *SES Kimliğinin* benimsenmesine hizmet etmesi;
- Örgütte sürekliliğin sağlanması;
- İç Örgütlenmeye yönelik olması (üyeye, temsilciye, yöneticiye);
- Üye sayısını arttırması ama aynı zamanda nitelikli ve etkili üye artışının gerçekleşmesine hizmet etmesi;
- Üyelerle olan iletişimi güçlendirmesi;
- Şubeler ve merkez arasındaki iletişimi güçlendirmesi;
- Üyeyi ve böylece sendikayı (SES) güçlendirmeye yönelik olması;

- İşyeri bağlantılı olması, işyerine hakim olması içermesi (işyeri istatistikleri ve ilgili diğer veriler);
- Üyeler, temsilciler ve yöneticiler haricinde sendikanın kendi profesyonel çalışanlarını da hedeflemesi;
- Her aşamada *toplumsal cinsiyet eşitliğini* gözeterek gerçekleşmesi;
- İşyeri toplantılarını ve sendika toplantılarını göz önünde bulundurması, materyallerin buna göre üretilmesi;
- Yeni iletişim araçlarının etkin kullanımını gözetmesi;
- Etkili toplantı yönetimi ve organizasyonu gibi konuları içermesi (zorunlu lojistik bilgiler dahil);
- Muhatablık konusunu ele alması (hiyerarşi ile mücadele; stresli durumlarla başedebilme gibi);
- Dış ilişkileri gözetmesi (üye olmayanlarla ve diğer kurumlarla olan ilişkiler);
- Kampanya ve eylem örgütlenme konusunu ele alması;
- Mücadele ve eylemin önemine vurgu yapması;
- Popüler gündemi dile getirmesi, bunu işyerine taşıması, gündemi yakalayan refleksler geliştirmeye hizmet etmesi;
- Özgürlükler ve demokratik talepleri dile getiren toplumsal hareketler, kurumlar ve sendikalarla iletişim sağlanmasına hizmet etmesi;
- Merkez – şube ilişkisinde merkezin ve şubenin yapabileceği işlerin ayırında ve farkında olunmasını sağlaması;
- İşyeri örgütlenmesinin önüne geçmemek kaydıyla toplumsal sorumlulukların ve sosyal hedeflerin önemi konusundaki farkındalığa vurgu yapması;
- Diğer kurumlarla işbirliği yapıldığı durumlarda kurumların birbirini güçlendirmesi gerektiği konusuna dikkat edilmesini sağlaması (destek isteyen kurumların aynı zamanda SES'in örgütlenmesi konusunda destekleyici olması);

- Sosyal hizmet alanlarının örgütlenmesini güçlendirecek bir nitelikte olması;
- Bir geri bildirim, izleme ve değerlendirme mekanizmasını içermesi (buna dair bir yöntem oluşturulması);
- Eğitimlere sağlık ve sosyal hizmet öğrencilerinin de katılımının sağlanması;
- Eğitimlerin hukuksal başvuru yollarının nasıl kullanılacağına ve üyelere ne tür korumalar sağlanabileceğine de içermesi;
- Daha az sayıda üyenin bulunduğu illerde ve işyerlerinde yaşanan problemlerin çözümüne yönelik üyelerin güçlendirilmesini ve korunmasını içermesi;
- Sosyal medyanın ve amatör çekimlerin bir eylem biçimi olarak kullanılması amacıyla materyal geliştirmeye yönelik olması;
- Eylemler organizasyonu, basın açıklamaları (metinler dahil), merkezle ilişkiler, ve diğer kurumlarla ilişkiler konusunda kılavuz olması;
- Üyelerin korunması ile ilgili bilgiler içermesi (avukat bilgisi, diğer kurumlar (İHD), vb);
- Toplumsal cinsiyet kavramı yerine cinsiyet eşitliğinin kullanılması ve LGBTİ'leri içermesi.

FAALİYET ALANLARI

KAMPANYA VE EYLEMLERİN ÖRGÜTLENMESİ	Sağlık ve sosyal hizmet politikaları konusunda yapılacak olan çalışmaların üzerinde temellenmesi. Kampanya ve eylem organizasyonunda dikkat edilecek hususlara dikkat çekilmesi. Lojistik
ÜYELERE VE MERKEZLE İLETİŞİMİN ÖRGÜTLENMESİ	Üyeler, temsilciler, yöneticiler ve sendika çalışanlarına yönelik olması. Üyelerle olan iletişim, şube-merkez ilişkisi, SES kimliğinin vurgulanması işyeri hakkında düzenli bilgi akışı, izleme ve raporlama süreçleri.
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN ÖRGÜTLENMESİ	Eğitim komisyonlarının kurulması, çalışması. İşyerinde örgütlenme. Üyelerin, sendikanın güçlendirilmesi, Eğitimler konusunda geri bildirim, izleme ve değerlendirme mekanizmalarının oluşturulması. Eğitimlere süreklilik kazandırılması.
TOPLUMSAL SORUMLULUKLA İLGİLİ KONULARIN ÖRGÜTLENMESİ	Sosyal hizmet alanlarına yönelik çalışmaların içermesi. Demokratikleşme v egzgürlükler konusundaki taleplere sessiz kalınmaması. Diğer hükümet Dışı Organizasyonlar ve Sendikalarla ilişki içinde olunması. Güncel konulara anında/zamanında refleks gösterilmesi

SOSYAL HİZMET MODÜLÜ

Modül hazırlama çalışmalarına başlanmış ancak henüz tamamlanmamıştır. 2017 yılı sonuna kadar modül tamamlanacaktır.

**Ek-1: EĞİTİMCİLER EĞİTİMİ PROGRAMINA
BAŞVURU YAPANLAR**

AYŞENUR ŞİMŞEK (1.Grup)		
1.	ADİYAMAN	Hasan Deniz
2.	AĞRI	Recep Altındağ
3.	ANKARA	İsrafil Demir
4.	ANTALYA	Çağdaş Yıldız
5.	AYDIN	Mustafa Cengiz
6.	BALIKESİR	Eylem Özdemir
7.	BATMAN	Salih Bayat
8.	BİTLİS	İzzeddin Acar
9.	BURSA	Edibe Aşık
10.	ÇANAKKALE	Bilal Karatepe
11.	DENİZLİ	Özlem Kartop
12.	DİYARBAKIR	Mahfuz Karaaslan
13.	DİYARBAKIR	Fatma Yıldızhan
14.	DÜZCE	Meryem Satmaz
15.	EDİRNE	Poyraz Bakay
16.	ELAZIĞ	Murat Boztaş
17.	ESKİŞEHİR	Özge Yılmaz
18.	GAZİANTEP	Sezgin Yıldız
19.	GİRESUN	Timur AY
20.	HATAY	Edip Öner
21.	İST/AKSARAY	Ersoy Adıgüzel
22.	İST/AKSARAY	Yasemin Bakır
23.	İST/ANADOLU	Çilem Korkmaz
24.	İST/ANADOLU	Sevgi Mersin
25.	İST/BAKIRKÖY	Kahraman Keskin
26.	İST/ŞİŞLİ	Ferdane Çakır
27.	İZMİR	Funda Çakır Manduz
28.	İZMİR	Gülistan Kılıç Koçyiğit
29.	KARABÜK	R.Ersin Tetik
30.	KIRKLARELİ	Mehmet Sıraç Akkoyun

31.	KÜTAHYA	Osman Gündoğmuş
32.	MALATYA	Türkan Kavloğan
33.	MANİSA	Taner Demir
34.	MARDİN	Şehmus Ergin
35.	MERSİN	Özge Göncü
36.	MUĞLA	Hüseyin Sarıefe
37.	MUŞ	Kadri Özden
38.	NİĞDE	Hüseyin Kaya
39.	RİZE	Ayşe Nur Güneş
40.	SAKARYA	Hülya Ağacanoglu
41.	SAMSUN	Gül Gencan
42.	SİİRT	Sercan Yılmaz
43.	SİVAS	Serkan Çelikgün
44.	ŞANLIURFA	Hacı Şiyar Cıvış
45.	ŞIRNAK	Mehmet Koluman
46.	DERSİM	Asiye Kaçar
47.	VAN	M.Salih Turgut
48.	KIRIKKALE	Akkız Evcil

AZİZ YURAL (2.Grup)

1	Adana	Sevay Bozkuş
2	Adıyaman	Asya Bereket
3	Ağrı	Berivan Aptekin
4	Ankara	Onur Naci Karahancı
5	Ankara	Feyzullah Topal
6	Ankara	Emine Koç
7	Antalya	Devrim Dağ
8	Aydın	Hilal Yılmaz
9	Balıkesir	Enver Sönmez
10	Batman	Abdulkerim Taşkın
11	Bursa	Mihraç Erbova
12	Bingöl	Rabia Gezer
13	Denizli	Hatice Önal
14	Dersim	Şafak Acar

15	Diyarbakır	Gülnur Demir
16	Diyarbakır	Rakib Bozkur
17	Düzce	Meryem Sarımehmet
18	Edirne	Bahar Marangoz
19	Elazığ	Aynur Öğüt
20	Eskişehir	Erkan Kavak
21	G.Antep	Nursan Dal
22	Hakkari	Melek Zeytin
23	İst/Aksaray	Masum Aydın
24	İst/Aksaray	Fadime Dursun
25	İst/Anadolu	Nilgün Demirtaş
26	İst/Anadolu	Murat Dağdelen
27	İst/Bakırköy	Barış Erden
28	İstanbul/şişli	Salih Sayın
29	İzmir	Evren Baykurt
30	İzmir	Gülfidan Yıldırım
31	Kars	Barış Özçelebi
32	Kayseri	Hale Acer
33	Malatya	Ali Kılınç
34	Mardin	Ahmet Özen
35	Mardin	Gülşen Kaya
36	Muğla	Havva Ülger
37	Muş	Dilan Demir
38	Şanlıurfa	Eylem Salar
39	Şırnak	Gülçin Demir
40	Tokat	Tayyar Özcan
41	Van	Melek Melek
42	Van	Sezer Örenç
43	Zonguldak	Hamide İpek
44	Öğrenci	Avşin Akbaş
45	Öğrenci	A. Berat Tanılır
46	Öğrenci	Çağlan Çavuşoğlu
47	Öğrenci	Serhat Keleş

48	Öğrenci	Sinem Durmuş
49	Öğrenci	Yusuf Arslankılıç

EYÜP ERGEN (3.Grup)

1.	Adana	Hıdır Ünal
2.	Ağrı	Mehmet Ali Sarıtaş
3.	Ankara	Eylem Kaya Eroğlu
4.	Antalya	Dilek Şentürk
5.	Antep	Ahmet Erdem
6.	Batman	Leyla Yıldız
7.	Diyarbakır	Meryem Yeşilirmak
8.	Diyarbakır	Feyzullah Adak
9.	Edirne	Bahar Marangoz
10.	İst/Aksaray	Zeycan Çınar
11.	İst/Aksaray	Velat Mercan
12.	ist/Anadolu	Eren Özdemir
13.	ist/Anadolu	Mehmet Ata Yiğiz
14.	İst/Bakırköy	Narin Duru
15.	İzmir	Hazal Uçurum
16.	Kayseri	Gamze Duman
17.	Kırıkkale	Sibel Alyılmaz Bekmez
18.	Kocaeli	Leyla Sakın
19.	Kocaeli	Aynur Ayhan
20.	Malatya	Mutlu Çalışkan
21.	Mardin	Aylin Uruk
22.	Muğla	Havva Ülger
23.	Van	Zeynep Uluc
24.	Van	İsa Orhan
25.	Yalova	Hüseyin Ercan
26.	Dersim	Emrah Çavuş
27.	Öğrenci	Rojbin Çelikok
28.	Öğrenci	Ayşe Özcan
29.	Öğrenci	Tamire Tekgöz
30.	Öğrenci	Fırat Adın

Ek-2: EĞİTİMCİLER EĞİTİMİ PROGRAMI YÖNERGESİ EĞİTİMCİLER EĞİTİMİ PROGRAMI

DAYANAK

8.Olağan Genel Kurul'da(25-26-27 Nisan 2014) alınan karar ve 8.Dönem 1.MTK'da kararlaştırılan dönem programı gereği başlatılmıştır.

AMAÇ

Şubelerde kendi kendine yetebilen bir eğitim komisyonu kurulması, bunun bir eğitim örgütüne dönüşebilmesi ve başta genel merkez sendika okulu olmak üzere yerel sendikal okulların oluşması amaçlanmıştır.

KAPSAM

Devrelere katılım tarzında planlanacaktır. Her devre programında 5 modül (tema) esas alınarak eğitim süreci tamamlanacaktır. Belirlenen modüller (temalar) şunlardır:

- 1- Emek Tarihi, KESK Ve SES
- 2- Sağlık ve Sosyal Hizmet Politikalar
- 3- Örgütlenme (Kurumsallaşma, Kampanya, Eylem ve etkinlik planlaması, Eğitim yöntemleri vb.)
- 4- Kadın
- 5- Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçilerin Sağlığı ve Güvenliği

Modüllerin yanı sıra son olarak Eğitim çalışmalarının planlanması, programın yürütülmesi ve değerlendirilmesi modülü ile ana program tamamlanacaktır.

MERKEZ EĞİTİM KOMİSYONU

Şu ana kadar şube eğitimleri programlarımızda eğitim veren arkadaşlardan oluşacak. Ayrıca ihtiyaç üzerine başka katılımcılarda belirlenebilir.

ÇALIŞMA TARZI

1500 üyeden fazla olan şubelerde 2 kişi ve diğer şube/temsilciliklerden ise bir kişinin katılımıyla üç devre programlanacaktır. Devreler bir yıl olarak programlanacaktır. Bir yıl boyunca yoğunluklu olarak teorik bilgi ve aynı zamanda yerelerde **eğitim komisyonlarının** kurularak çalışmalarının başlatılması şeklinde olacaktır. Toplantılar en az iki ayda bir yapılacak ve 2-3 gün şeklinde sürdürülecektir.

1. Devre katılımını şube ve yönetim kurullarınca belirlenen üyelerden oluşacaktır.

2. ve 3. Devre katılımcıları 1. Devre katılımcılarınca oluşturulan Şube eğitim komisyonlarından katılım olacaktır. Komisyon kuramayan şubelerde katılım gerçekleşmeyecektir.

Temsilciliklerdeki katılım bir devre ile sınırlandırılacaktır.

1. Devreye katılım gerçekleştirilmeyen şube ve temsilcilikler bir sonraki devreden başlamak üzere katılım sağlayabilir.

İki kişi gelen şubelerden biri kadın biri erkek olacaktır. Bir kişinin katılacağı şubelerde ise birinci devreye kadın arkadaşımız katılıyorsa ikinci devreye erkek arkadaşımız katılacaktır. Ya da tersi olacaktır.

Devrelerin Çalışma Tarzı ve Katılımcılardan Beklentiler

Katılımcıların düzenli katılımı çalışmanın sağlıklı yürütülmesi açısından çok önemlidir. Her devre kendi bir çalışma grubu hukukuna bağlı olduğu için her katılımcı bu hukuka uygun davranmalıdır.

- a- Düzenli katılım esastır. Üst üste iki toplantıya katılmayan katılımcının devreye katılımı sonlanacaktır.
- b- Her çalışmaya hazırlıklı gelinecektir. Bir önceki toplantıda programlanan çalışmalar yapılarak katılım sağlanacaktır.
- c- Bir yıllık programda belirlenen 5 modül (tema) başlığında ortak tartışma aktarımları olacaktır. Daha sonraki zamanda ise pratik çalışmalar ve destekleyici aktarım ve tartışmalar yürütülecektir. İlk bölümde toplantılar 2 ay aralıklarla yapılırken daha sonraki süreçlerde toplantılar 6 aylık olağan ve belirli kampanyalar öncesi olağanüstü toplantılar yapılacaktır.
- d- Devreye katılan üye öncelikle şube ve temsilciliğinde yönetimle ortak bir çalışma ile eğitim komisyonunu kurmayı hedeflemesi gerekmektedir. Komisyon çalışmanın sürekliliği ve kolektifliği açısından bir zorunluluktur.
- e- Komisyon kurulan yerde komisyon, kurulmayan yerlerde ise devre katılımcısı öncelikle eğitimin planlaması ve yürütülmesinde sorumludur. Ancak bu sorumluluk yönetimle ortak çalışmayı zorunlu kılmaktadır.
- f- Eğitimin planlaması yanı sıra katılımcılar 1 veya 2 modül (tema) konusunda eğitim verecek düzeye gelmeyi hedeflemelidir.
- g- Her devreye sendikal mücadelede yitirdiğimiz arkadaşlarımızın adı verilecektir.
- h- Yerelde oluşan eğitim komisyon üyelerin katılımı ile bölgesel 1-2 günlük eğitimlerle komisyonlar güçlendirilecek ve bölgesel programlar çıkarılacaktır.

YÖNTEM

Didaktik eğitim yerine, yetişkin öğrenme ilkelerini esas alan, çeşitli eğitim yöntemlerinin kullanılan, bilgiye nasıl ulaşılacağı ve nasıl kullanılacağını öne çıkartan, katılımcı bir eğitim yöntemi tercih edilecektir.

HEDEF

Bu programla yerel eğitim komisyonlarını kurarak giderek bir eğitim örgütlenmesini yaratmak hedeflenmektedir.

Çalışmanın sonucunda;

- 3 Devre ve Merkezi Eğitim Komisyonu üyelerinden oluşan bir sendika olunun kurulması ve müfredatının oluşturulması
- Kendi eğitim çalışmalarını yürüten etkin bir komisyonun oluşturulması
- Şubelerde ve büyük işyerlerinde sendika okulların kurulması
- Kurumsal bir işleyişin oturtulması
- Eğitim çalışmaları üzerinde bir örgütsel hafızanın ve sürekliliğin sağlanması
- Sendika tarafında belirlenen programa yönelik dönemsel eğitim programları oluşturulması hedeflenmektedir.

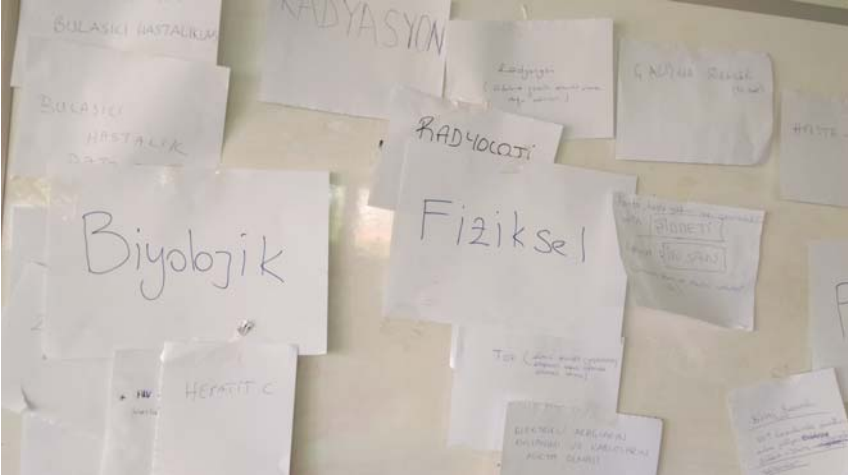
Eğitme katılanların programlaması istenen eğitimler üç ana gruptadır:

- 1- Temsilcilere Yönelik Eğitim
- 2- Yönetim-Denetleme-Disiplin Kurularına Yönelik Eğitim
- 3- İşyerlerine dayalı Üye Eğitimi

Bu eğitimler gerçekleştirilirken Eğitim Fonu yönetmelikteki usul ve esaslara göre şube eğitim fonlarında karşılanacaktır. Eğitim programı çerçevesinde oluşan komisyonların ve belirli bir programa bağlı olarak yürütülen çalışmalar sonucunda bu fonun amaca uygun kullanımı sendikal çalışmaların geleceği açısından önemlidir. Var olan kaynaklarla planlı bir çalışma ile amaca hizmet etmiş olacaktır.

**SENDİKA OKULU
ÇALIŞMALARINDAN
KARELER**

YAPILAMAMA

NEDENLERI

- * Yönetimden çekince
- * Gündeme alamadık
- * Zaman yetersizliği
- * Eğ. kom. üyesinin yöneticiliği
- * İş kazası bildirimini X Galısan
- * Ambulans kaza X ise alını
- * Ertelenebilir bir konu
- * İşyeri hekimi ∅
- * 156 personeli dayanamıyor
- * 1516 - Eğitim komisyonu ∅
- * RD alanında yetersizlik**
- * Gönüllü ekip oluşturmak

1. GÜN SES SCS EĞİTİMİ

10⁰⁰ - 10³⁰

TANIŞMA , BEKLENTİLER , AÖH

10³⁰ - 11³⁰

EMEK MÜCADELESİNDE İŞÇİ SAĞLIĞI

(Menderes TUTUŞ)

11³⁰ 11⁴⁵

ARA

11⁴⁵ 12⁴⁵

GRUP GALIŞMASI (OLGU)ÇAL.

12⁴⁵ 14⁰⁰

YEMEK

14⁰⁰ 14⁴⁰

KİMYASAL RİSKLER (Grup Sunumu) → Meral TÜ

14⁴⁰ 14⁵⁰

ARA

14⁵⁰ 15³⁰

BIYOLOJİK RİSKLER (Gr. Sunumu) → Asli DAVA

15³⁰ 15⁴⁵

ARA

15⁴⁵ 16²⁵

ERGONOMİK RİSKLER (Grup Sunumu) → Mehme ZEN

16²⁵ 16³⁵

ARA

16³⁵ 17¹⁵

FİZİKSEL RİSKLER (Grup Sunumu) → Asli DAVA

18¹⁵ 18³⁰

GÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

SENDİKA OKULU SAĞLIK ÇALIŞANLARI
İŞÇİ SINIFI ÖRGÜTLENME AYŞIĞI
SAĞLIKTA CİNSİYETÇİLİK EĞİTİMİ
OKUMA MATERYALLERİ EMEKÇİLERİ

ISBN 978-975-92449-8-9

Sağlık ve Sosyal Hizmetler Emekçileri Sendikası
Necatibey Caddesi No: 82/4 Kızılay - ANKARA
Ses@ses.org.tr - Tel: 0312 232 61 22